

vse one zeló opešane travnike, ki nimajo nobene prave trate, 3) z gnojenjem, 4) z napeljavo vode, 5) z izsušenjem močvirnih travnikov, 6) s tem, da bi v pravem času seno kosili, torej ko je še sočno, ne pa uže vse rujav, skoro slamnato, smemo brez strahu računati, da bi vsaj za $\frac{1}{3}$ sena več imeli, in če od teh 235.898 oralov travnikov dobivamo v srednji meri po 15 centov sena, toraj skupaj sena 3 milijone in 538.470 centov, lahko bi potem dobivali po 25 centov, toraj skupaj sena 5 milijonov in 897.450 centov, ali pa 2 milijona in 358.980 centov sena več in s tem pa bi toliko več živine rediti zamogli.

Pašnikov imamo 303.952 oralov. Kakošni so večinoma, revni, preraščeni z grmovjem, nihče ga ne strebi, kakor na priliko, modri Švajcarji delajo, da tudi pašnike glešajo.

Koliko pašnikov pa bi se ne dalo premeniti v rodovitne dobre senožeti, torej tudi tu bi lahko še precej več sena zamogli pridobiti.

V izboljšanju, umnišem oskrbovanju travnikov in pašnikov tedaj imamo zaklad, katerega je treba vzdigniti, da si pomnožimo število živine.

(Dalje prihodnjich.)

Gospodarske novice.

Novi črtež za postavo o zlaganji zemljišč.

Zbornici gosposki je vlada v pretres izročila nov črtež postave, po kateri naj bi se zemljišča zlagala. Poglavitna misel temu načrtu je: Posebna deželna stava se ima narediti tam, kjer hočejo po sili zemljišča pozložiti, isto tako je posebne postave treba tudi za način in pogoje, po katerih se ima vse vršiti. Uže zložena zemljišča iz nova prelagati proti volji posestnikovi mogoče je le takrat, ako se v ta namen od deželnega zbora sklene posebna postava.

Postava zoper ponarejevanje vina

je bila sprejeta tudi v gosposki zbornici in torej obvelja brz, ko jo cesar potrdi.

Trtno uš

so nekateri razupili, da so jo bili našli v vinogradih barona Brucka v Spielfeldu na spodnjem Štajarskem. Do sedaj se to še ni potrdilo.

Letos je na Štajarskem hroščovo leto,

toda hladno vreme hroščem ne pušča še na dan, kar je velike koristi. Sploh pa bo treba jih hitro pokončavati, ko se bodo prikazali.

Največ trsja pomrznilo

je na Tirolskem. Stari trs je največ trpel.

Národno blagó.

Doneski k slovanski mitologiji.

Spisuje Davorin Trstenjak.

VIII.

Hlip, Bug.

V svojih mladih letih sem živel nekatere dni pri svoji žlahti v Radincih tik Mure. Dva fanta sta necega dne odvezala čoln, ga spustila na vodo, in v derečem valovji sta utonila. Moj stric so rekli: „Vodni hudi duh Hlip ju je vzel“.

Staročeski glosator Wacerad pa pripravnava českoslovansko boginjo Hlipa, italški: Salacii, ki je bila po Varronu boginja vode, in „Salacia et Venilia“ se rabi za odtok in pritok morja.

V staroslovenskem in ruskem znači: hlipati, singultire, ščučati, schluchzen, tudi ima pomen: συσπείρειν, zusammenwinden, sammendrehen, toraj je hlip — hlipa, personifikacija vodnega valovja, ki se skup zviija in vrtince dela.

V istem kraji sem slišal teto svariti otroke: „ne hodite k vodi, da vas Buga ne požre!“

Slovaci poznajo vodna bitja: Buginki, pol s človečjo, pol ribjo podobo. Sorodni Litovci pa so čestili v okrožji morja delovajoče božestvo, katero so imenovali: Bangu-Devaitis, Wellengott, tudi Bangputis, Wellenbäser, sansk. bhanga, unda, litovski banga, val, fluctus, unda.

Tudi ruski pisatelj Kuliš (Zapisk. juž. Rus. č. 2, str. 2) pripoveduje, da Malorusi imajo povesti o morskih ljudéh, katerih je polovica človek, a polovica riba*), kateri iz morja priplavajo na žalo (Ufer) morja, in spevajo in godejo. Buga je torej osebljeno vodno valovje, valjajoča se voda. Litovci ta vodna bitja imenujejo: Guldelki, die listigen, iz gundu, gusti, überlisten, einem etwas vorspielen, v venetščini: ghen-dolar, ghendolizar, überlisten; tudi rusko: gudit, prevarit, iz: gä-d-it.

Pri severnih Slovanih se je vodni mož tudi velel: Taterman. Slovenci pa živemu studencu pravijo: taterman.

Po žlebi napeljana voda uteka v neotesan kvišku postavljen štor, porob, in skoz nastavljeno cev izvira. Temu štoru pravijo Pohorci: taterman. V ruskih narečjih pa tatur označuje, štor, penj, truncus, sansk. tâtala, porob, truncus. Naš slavni učenjak prof. M. Valjavec ima: trâtрман, der Brunnenröhre obere in einen Menschenkopf auslaufende Theil (Prinos, etc. pag. 80), a jaz mislim, da je trâtрман tiskarska pomota, ker povsod, kod sem poprašaval, so izgovarjali: taterman. Po štoru, porobku ima tudi rusko božestvo mej in granic: „Čurban“, svoje ime, ker Čurban v ruskih narečjih znači: „najboljšoi otrubok dereva“, porob, abgehauener Baumklotz. Bopp sanskritski tâtata izvaja iz: tat, surgere, extollere, zvišavati se, povzdigati se, torej: taterman, porob, ki se povzdiguje. Prebivalci Pohorja spadajo h korotanskemu deblu slovenstva, in se v mnozih rečéh razločujejo od panonskih Slovencev.

Ozir po svetu.

Pisma iz Ogerske.

VI.

Človek obrača, Bog pa obrne — nameraval sem biti Vam prav rednim dopisnikom, a vendar ni bilo mi mogoče, kakor sem želel. — Zadnjič sem Vam pripovedoval, kako se na Ogerskem madjarska zgodovina in madjarski jezik goji, storil pa sem to zato, da bi se madjarske razmere — „si magna licet componere parvis“ — z našimi slovenskimi v kakošno korist primerjale. Poprašam tedaj, se li pri tem, ko se madjarska mladež z naukom madjarske zgodovine uže tako v elementarnih kakor v srednjih in viših šolah za madjarsko narodnost ne samo ne navdušuje, temoč slepo fanatizuje,

*) To so slovenske „morske deklice“. Kdo nam ve povedati, kaj se je med narodom o njih ohranilo? Mladež slovenska! to bi bili zanimivi „Pogovori“. Pis.